UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 9: INTERVENȚIA GUVERNAMENTALĂ ÎN MECANISMUL FORMĂRII PREȚURILOR

9.1. Necesitatea intervenţiei guvernamentale

9.2. Intervenţiile directe

9.3. Intervenţiile indirecte

9.1. Necesitatea intervenţiei guvernamentale

- Situații care ar necesita intervenția guvernamentală în mecanismul formării preţurilor:
 - în situații grave de **penurie**, generate de dezastre naturale, de războaie, tulburări sociale, de crize ale aprovizionării economiei naționale cu materii prime, când restabilirea echilibrului dintre cerere și ofertă s-ar realiza la *niveluri ridicate ale prețurilor*, inaccesibile pentru largi categorii ale populației, mai ales în cazul produselor de strictă necesitate;
 - când *interesul general*, de exemplu, asigurarea *securității alimentare*, nu poate fi realizat din cauza prețurilor n*eremuneratorii* rezultate din simpla funcționare a pieței;
 - când funcționarea de la sine a pieței ar duce la formarea unui **monopol** care ar putea încerca practicarea unui **preț prea ridicat**;

9.2. Intervenţiile directe

- În cazul penuriei:
 - ce este penuria?
 - mecanismul intervenției: fixarea prețului la un nivel inferior celui de echilibru (reprezentarea grafică)
 - consecințele intervenției:
 - stimularea cererii;
 - descurajarea producătorilor (diminuarea ofertei);
 - agravarea penuriei, apariția "cozilor";
 - apariția "pieței negre".
 - măsuri complementare:
 - raționalizarea consumului (măsură de intervenție indirectă);
 - încurajarea producției pentru stimularea creșterii ofertei
 - caraterul temporar al acestei intervenții în detrimentul pieței.

9.2. Intervenţiile directe

- În cazul abundenței:
 - ce este abundența?
 - de ce ar interveni guvernul?
 - mecanismul intervenției: fixarea prețului la un nivel superior celui de echilibru (reprezentarea grafică)
 - consecințele intervenției:
 - stimularea ofertei;
 - descurajarea cumpărătorilor (diminuarea cererii);
 - amplificarea abundenței, agravarea situației nefavorabile a producătorilor/ofertanților;
 - concluzia: intervențiile directe sunt indezirabile și nu pot fi acceptate decât în mod excepțional

9.3. Intervențiile indirecte

- În ce constau? În influențarea componentelor mecanismului formării prețurilor: cererea, oferta sau concomitent, cererea și oferta
 - I. măsurile de influenţare a ofertei (cu explicare grafică):
 - A) <u>Folosirea instrumentelor politicii comerciale pentru deplasarea</u> <u>materială a produselor pe seama legăturilor pieței interne cu cea externă</u>:
 - a) dacă se urmărește creșterea ofertei interne:
 - reducerea taxelor vamale la importuri
 - se măresc contingentele de import
 - se înlătură eventualele prohibiții la importuri
 - se contingentează exporturile şi se renunță la alte facilități acordate anterior pentru stimularea lor.
 - se descurajează și exportul, suprimându-se primele
 - se acordă prime pentru importuri
 - b) dacă se urmărește diminuarea ofertei interne, se iau măsuri inverse celor de mai sus.

9.3. Intervențiile indirecte

- I. măsurile de influenţare a ofertei (cu explicare grafică):
- (B) Creşterea sau diminuarea stocurilor (când se dorește diminuarea, respectiv, creșterea ofertei);
- (C) Transformarea tehnică a produselor (de exemplu, dacă se dorește diminuarea ofertei de tomate pentru a stimula creșterea prețului acestora, o parte din recoltă este transformată în bulion sau conserve);
- (**D**) *Controlul direct al ofertei* (reglarea cantității de vin în Franța sau reglementarea suprafețelor plantate și a vânzărilor de produse agricole în SUA)
 - (E) Implicarea statului în activitatea de producție

9.3. Intervenţiile indirecte

- II. Măsuri de *influenţare a cererii* (cu explicare grafică):
- *a) de stimulare a cererii* (mai rar practicate de către guvern deoarece este mai ales preocuparea producătorilor)
- b) de restrângere a cererii:
 - raţionalizarea:
- *directă* (sunt necesare două condiții pentru a fi cumpărat un produs:
 - 1) să dispui de suma de bani necesară;
 - 2) să ai cartelă.
- *indirectă* (zile fără carne sau fără alcool, vânzări între anumite ore, multiplicarea formalităților de vânzare)
- III. Măsurile care vizează *influenţarea simultană a ofertei și a cererii* sunt mai ales *de natură psihologică*, constând în crearea unui climat de optimism sau de pesimism care să ducă la modificarea previziunilor agenţilor economici